

HUSHUMLE

(*BOMBUS HYPNORUM*) (LINNAEUS, 1758)

AF LISE HANSTED

Danmarks Biavlerforening

lh@biavl.dk

Dronningerne kommer frem fra slutningen af marts. Man kan se dem flyve langs lodrette strukturer som hegn, vægge, tagudhæng og fuglekasser i deres søgen efter redepladser.

I 1920'erne var hushumle sjælden, men i dag er den almindelig i hele landet. Den holdt oprindeligt til i skove og i områder med træer, hvor den byggede rede i hule træer. I takt med at hule træer er blevet sjældne, har hushumlen fundet sig et nyt habitat. Den lever nu overvejende i byområder, hvor der er et stort udbud af velisolerede og velbeskyttede redepladser i form af fuglekasser og hulrum i mure eller under hustage. Den ses i blomster i haver, parker og andre områder i bymiljøer. Den ser faktisk ud til at klare sig bedre her, end den nogen sinde har gjort i sit oprindelige levested i skovene, måske fordi den der har været begrænset af mangel på redepladser.

En hushumlefamilie har typisk 80-150 individer, men kan have op til 400 individer. Reden bevogtes af vagtbier, der aggressivt forsvarede reden med bid og stik. Hannerne patruljerer efter parringsparate dronninger på en rute, de har afmærket med duftstoffer. Lidt usædvanligt for humlebier kan dronningerne parre sig med mere end en han, men de gør det ikke altid. I en undersøgelse med 14 hushumlefamilier, parrede syv af dronningerne sig med en enkelt han og syv med 3-6 hanner. I praksis var det dog én han, der dominerede afkommet. Arbejderne kommer frem fra maj og de nye hanner og dronninger i juni. De er på vingerne indtil omkring slutningen af august.

Hushumle har en kort tunge. Den er pollengeneralist, og samler gerne føde fra blomster, der hænger nedad, f.eks. hindbær og kulsukker, og fra mange andre som f.eks. pil, solbær, dværgmispel, æble, simple roser (modsat fyldte) og snebær.

Alle kaster har hvid hale og sort bagkrop. Forkroppen er som regel brun, men kan være mere eller mindre

Hushumlearbejdere ventilerer ved indgangen til reden.
Foto Jørgen Balslev Hansen.

sort. Dronningerne er 15 mm lange, hannerne 13 mm og arbejderne 11 mm.

Hussnyltehumle er parasit hos hushumle. Hussnyltehumle (*B. norvegicus*) blev første gang registreret i Danmark i 1926 og er nu ligesom hushumle gået fra at være en sjælden bi til at være almindelig. Den er registreret i hele landet, men i Nordvestsjælland er den ikke registreret siden 1975. Den vil sandsynligvis også kunne findes her, hvis man ser efter.

Kilder

Du finder en oversigt over anvendt litteratur på www.biavl.dk/medlemmer/enlige-bier-humlebier University Press.

Se flere billeder af mørk jordhumle på Steven Falks side:
<https://www.flickr.com/photos/63075200@N07/al-bums/72157631506523229/>

